

Sunt o persoană specială...

Era o zi de primăvară. Așteptam troleibuzul pentru ca să merg la universitate, la ore. Am urcat în troleibuz, am luat loc. La următoarea stație a urcat un domn bine îmbrăcat. S-a uitat la mine și după câteva minute mi-a întins niște bani. Erau vreo cincizeci de lei. Mi-a spus:

– Poftim, pentru că ție îți trebuie.

În acel moment am simțit că nu am valoare, că sunt neajutorată și i-am răspuns:

– Nu am nevoie. Sunt bine mersi.

Cei care erau în troleibuz au început să râdă. Și cineva dintr-un colț a zis:

– Domnule, pentru ce faceți asta? Doar vedeți că fata nu a cerut, nu umblă prin troleibuz să ceară.

Atunci domnul zice:

– Păi am văzut că este din cei care fac așa ceva – cer, au nevoi speciale.

Eu i-am răspuns:

– **Da, am nevoi speciale, sunt o persoană specială, dar nu mă ocup cu astfel de lucruri.**

El și-a cerut scuze.

Ana



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Am vrut sa aplic la facultate

Asta s-a întâmplat într-o vară, cu doi ani în urmă. Am luat decizia să aplic la staționar la facultatea de psihopedagogie, la o universitate din Moldova. Am ajuns la Chișinău, am plecat spre universitate și, acolo, tata a intrat înăuntru și a întrebat dacă poate vorbi cu decanul facultății. Ni s-a spus să așteptăm afară. Ne-au spus că decanul va fi peste 40 de minute. Am așteptat 40 de minute. Tata a mai intrat o dată. Iarăși ne-au spus că decanul va fi peste 40 de minute.

Într-un final, am reușit și eu să intru (eu fiind utilizator de scaun rulant) și tatăl meu a întrebat:

– Unde e biroul decanului?

– La etajul trei, i s-a răspuns.

– **Cum să ne urcăm noi acolo? a întrebat tatăl meu. Aveți vreun lift? Cum să mă urc eu cu băiatul acolo?**

I s-a răspuns:

– Da, avem. Acuși vă dau cheia.

A luat cheia. Ei înșiși nu știau că liftul nu lucrează. Noi am încercat cu cheia să deschidem liftul și ne-am dat seama că el nu lucrează.

Eu eram cel care m-am dus să dau documentele la universitate, dar nu am putut să ajung acolo și s-au dus părinții mei, în locul meu, să vorbească cu decanul. Eu nici nu l-am văzut pe decan.

Această întâmplare a avut un rol foarte important în decizia mea de a pleca peste hotare.

Gheorghe



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Examen

Era la sfârșitul clasei a IX-a și trebuia să dau examenele. Eu scriu greu, am nevoie de mai mult timp, aproximativ 4 – 5 ore.

Aveam examen la limba română. Profesoara de istorie a venit acasă la mine, ca să verifice să nu copiez. Pentru fiecare examen ni se dădeau două ore, de la 9.00 la 11.00. Am început să scriu. Am scris cât am scris... La un moment dat, s-a apropiat doamna de mine și mi-a spus:

– Ajunge. Examenul s-a apropiat de sfârșit.

Nu am avut cu ce să o contrazic. **Vroiam să mai scriu, pentru că învățasem și cunoșteam materialul. Doar că aveam nevoie de mai mult timp pentru ca să scriu.** Examenul avea 12 itemi, iar eu am rezolvat doar 8. Profesoara mi-a spus:

– Pentru tine ajunge.

I-am dat lucrarea.

Am luat 7 la acel examen.

Ștefan B.



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Am întors leul pe care îl datoram

Era prima oară când am fost singur la magazin. Nu țin minte ce trebuia să cumpăr atunci: suc sau pâine. Am intrat în magazin și i-am zis vânzătoarei:

– Dați-mi, vă rog...

– Da tu bani ai? mă întreabă vânzătoarea.

– Am. Am și sacoșă, dacă vreți.

Trebuia să achit 10 lei și mie nu-mi ajungea încă unul. Aveam doar 9.

– Nu-i nimic, zice vânzătoarea. Lasă...

În timpul cât ea mi-a pus produsele în sacoșă, îi sună telefonul. Și am auzit un pic din conversație. Îi spunea persoanei cu care vorbea: „A venit aici un sărman, unul ca vai de capul lui”. **Eu atunci nu i-am zis nimic. Dar leul acela pe care i-l datoram, i l-am dus mai târziu:**

– Poftim!

Mi-a zis:

– Nu, nu, lasă!..

I-am zis:

– Poftim!

Până la urmă, nu a vrut să-l ia.

Vadim



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Rudele

Eram în ospete la mătușa mea. Stăteam afară pe scaun și discutam împreună cu verii mei. La un moment dat, am început să discutăm despre familie, copii.

Atunci eu am zis:

– Mi-aș dori copii, dar mai târziu.

Verișoara mea, care e puțin mai mare decât mine, a început să râdă și mi-a spus:

– Tu – copii? Din câte știu, dacă persoanele cu dizabilități au copii, aceștia sunt și ei cu dizabilități.

Eu i-am răspuns:

– **Nu cred. Dizabilitatea unei persoane nu poate să-i afecteze copiii.**

Ea a început să râdă:

– De ce nu? Persoanele cu dizabilități nu au posibilitatea de a face copii, din punct de vedere medical.

Nu am găsit nici un răspuns pozitiv. Ea era axată pe ideea sa. Am renunțat să o mai contrazic.

Ana



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Indiferență

S-a întâmplat prin 2004. Aveam pneumonie și eram internat în spital. Acolo am cunoscut un prieten foarte bun. Eram doar noi doi în salon. El mă ajuta, îmi aducea mâncarea. Dar în ultimele zile pe care le-am mai petrecut în spital, prietenul meu a fost mutat în alt salon. În salonul meu veniseră mai mulți copii. Diferența dintre mine și ei era că eu eram unicul cu dizabilități.

Într-o zi, eu stăteam pe pat, mă odihneam. Ei erau afară. La un moment dat, au intrat în cameră, au început să râdă, au luat creioanele colorate, pe care mi le-au adus niște prieteni, și au început să mă deseneze. Am început să strig:

– Dați-mi pace!

Mă agitam, dădeam din mâini și din picioare, strigam și încercam, așa cum pot, să-i înlătur. Să mă bat nu puteam – am dizabilitate. A venit asistenta medicală și mi s-a adresat:

– Liniștește-te!

Copiii s-au oprit când a intrat asistenta. **Eu încercam să-i explic asistentei că eu judec, știu ce spun, copiii nu-mi dau pace.** Ea nu a luat nici o atitudine. A ieșit din salon. Copiii au început iar să râdă de mine.

Vadim



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Fanul numărul I

Era o seară de vară în luna iunie. Eu eram în America. Împreună cu prietenii mei am mers la un meci de fotbal american, care se juca în fiecare vineri la liceul nostru din oraș. Acolo de fiecare dată tribunele erau pline. Erau vreo 15000 de oameni, care erau foarte entuziasmați, aveau niște ochi mari și strigau:

– Go! Let's go!

Eu m-am dat mai aproape de teren, pentru a vedea mai bine meciul (eu fiind utilizator de scaun rulant). La un moment dat, s-a apropiat de mine un om cu o funcție înaltă, îmbrăcat frumos, la cravată, cu ochelari, cu părul dat cu gel și m-a întrebat:

– Nu vrei să treci în sectorul fanilor speciali? Acolo este acces și se vede bine de sus.

Adică sectorul de suport, care în timpul pauzelor dansa pentru public.

M-am mutat în sectorul acela. Eram împreună cu câțiva studenți din China, Japonia, Mexic etc. Și la un moment dat, comentatorul meciului spune:

– Avem un invitat special la acest meci. Vrem să-i dăruim acest maiou pentru curajul, înțelepciunea etc. etc. (nu vreau să mă laud). Am auzit numele meu.

S-au apropiat câțiva jucători de rezervă și am primit o minge de fotbal american cu autografele lor. Mingea este cel mai prețios lucru pe care îl am acasă. Mi-au dat și un maiou.

Gheorghe



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Omul bun

S-a întâmplat cu vreo săptămână înainte de ziua mea de naștere. Eu trăiesc lângă o benzinărie. Seara, când mă plimb, trec pe acolo de fiecare dată.

În seara ceea pe acolo a trecut o rutieră albastră. Șoferul a deschis fereastra și m-a chemat la el. Mi-a întins niște lei.

– Mie nu-mi trebuie, i-am zis.

Eu înțeleg că el a vrut să-mi facă un bine, dar pentru mine este incomod.

I-am repetat:

– Eu nu vreau banii ăștia.

– Ia-i, să fii sănătos.

N-am avut încotro. Trebuia să-i iau, omuleanul era insistent. Mi-a urat sănătate și a plecat.

Mă simțeam incomod. Am dat ochii în jos, m-am făcut roșu, inima mi se zbătea. Acest lucru mi s-a întâmplat de mai multe ori.

Ștefan B.



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



KEYSTONE
HUMAN SERVICES INTERNATIONAL
MOLDOVA ASSOCIATION

Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Ploaia

Anul trecut am fost angajat la o companie pentru trei luni de zile. Eu locuiesc împreună cu o fată cu dizabilități fizice și noi ne duceam la lucru cu taxi-ul.

Într-o zi ploua și a venit un taxi cu un șofer nu prea plăcut. În primul rând – nu a parcat automobilul așa cum ar fi trebuit. Afară ploua, iar el l-a lăsat în stradă, în loc să-l dea mai aproape de noi.

Ne-am urcat în taxi. Eram eu, colega mea de apartament și încă două fete, utilizatoare de scaun rulant. Când eram pe drum, colega mea l-a rugat să închidă ferestrele, ca să nu răcească (pentru ea e o problemă mare atunci când răcește). Șoferul i-a răspuns că nu poate să facă asta, pentru că o să transpire geamurile. Pe lângă toate, șoferul mai și fuma la volan. Atunci colega mea l-a rugat să nu fumeze, însă el a refuzat.

Astfel, am ajuns la lucru. Afară ploua și mai tare. În mașină erau trei fete și eu eram unicul băiat. Am rugat șoferul să iasă cu mine, să mă ajute să scot scaunele rulante. El a refuzat, a spus că nu poate pentru că o să răcească. **Eu, prin ploaie, singur, am deschis ușa, am scos scaunele rulante, am**

ajutat fetele. Apoi, nervos fiind, am trântit ușa automobilului. De atunci nu l-am mai văzut.

Ștefan



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Stereotipuri sociale

Anul trecut, într-o sâmbătă, împreună cu prietenii, am decis să mergem la o discotecă. Discoteca avea acces la primul etaj, dar la al doilea erau niște scări abrupte și periculoase. Era complicat pentru două persoane să mă ridice, împreună cu scaunul rulant.

Oricum discoteca se făcea la al doilea etaj și am ajuns sus. Stăteam împreună cu prietenul meu Andrei și așteptam să se înceapă discoteca. Nu era aglomerație și era mai simplu de intrat cu scaunul rulant.

El a început să-mi arate diferite trucuri. Lumea se uita la noi. **Vedeam cum li se ridică sprâncenele și se uitau atent și lung la noi, de parcă întrebau: Ce mai caută și ăștia aici?**

Acolo era și o companie de oameni în stare de ebrietate. Ei au început să ne dea câte doi lei...

Gheorghe



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

Colegii

Într-o zi de miercuri, eram la lecția de limba română.

Aveam de scris o compunere. Eu stăteam concentrat și scriam. Iar băiatul din banca din urmă, Andrei, m-a împuns cu degetele între coaste. Am simțit, dar am tăcut. Nu m-a durut, dar era o senzație tare neplăcută, parcă m-a electrocutat.

Scriam mai departe. **El a început să râdă și ceilalți colegi au început să râdă împreună cu el.** Profesoara a observat și i-a spus:

– Andrei, dă-i pace! De nu îți pun 2.

În acea zi, Andrei nu mi-a mai făcut nimic.

Câteva zile mai târziu, tot la ore, scriam și am vrut să scot ceva din geantă. Atunci am observat că geanta nu este la locul ei. M-am uitat prin părți și am văzut că geanta mea era jos, în spatele clasei. M-am ridicat și am mers după ea și am spus că voi anunța directoarea. Am încercat să-l sperii pe Andrei. El s-a făcut că nu știe nimic. A tăcut.

Așa a continuat mulți ani. Până în clasa a IX-a.

Ștefan



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.

O lecție învățată

Eu m-am născut cu dizabilități fizice. La 9 ani am început să merg la un Centru de zi. Cu timpul, ei mi-au oferit învățământ acolo. Nu avea rost să mai vină profesorii acasă. Am terminat studiile, dar le-am terminat după un program special.

Vroiam foarte tare să mă angajez la lucru. Dna Maria de la Centrul pe care îl frecventam mi-a propus să încerc să fac o facultate. Tot ea a spus că va încerca să vorbească cu directorul unei instituții de învățământ, să mă primească la facultatea de contabilitate. Eram tare bucuros și i-am zis:

- Vreau să încerc.

Dumneaei a făcut legătura cu acea instituție, iar a doua zi m-a întrebat:

- Ce ai visat azi noapte?

Eu i-am spus:

- Parcă nimic.

- Eu am vorbit cu directoarea și ea te-a acceptat la facultate.

Ne-am dus a doua zi la directoare și ea mi-a explicat că voi merge la facultate în august, deodată la ore.

Am mers la ore și mi-au dat un test, pe care trebuia să-l completez cu ceea ce știu din clasele anterioare. Întrebările erau din obiecte din programa școlară, obiecte de care eu habar nu aveam. Nu le cunoșteam pentru că profesorii mi-au dat mai puține informații sau pentru că eu nu pot să scriu.

Nu am putut să dau examenul și totuși nu m-au fugărit. Nimeni nu mi-a spus nimic.

Încă nu dădusem toate actele și îmi dădeam seama că eu nu cunosc materialul. Colegii cunoșteau materialul mai bine decât mine.

M-am dus la persoana care m-a primit și am întrebat-o:

- La contabilitate eu nu am posibilitate să învăț. Nu aveți ce să-mi propuneți, poate o facultate mai ușoară?

- Nu, contabilitatea este unica facultate la care tu ai putea să înveți. Restul toate țin de agronomie ș. a.

Și atunci i-am spus:

- Cu părere de rău, nu pot să merg mai departe.

M-am obișnuit cu gândul. Vreau să adaug un sfat:

Dați copiii la o școală normală. Cel mai bun învățământ este la școala care-i școală.



**CUNOAȘTE-MĂ
RESPECTĂ-MĂ
SUSȚINE-MĂ**



Aceasta este o istorie reală a unei persoane cu dizabilități. Istoria este povestită după tehnica storytelling și face parte din Campania **“Cunoaște-mă, Respectă-mă, Susține-mă!”**, lansată de Keystone Moldova. Campania se desfășoară în cadrul proiectului “Media și comunicare pentru o comunitate incluzivă”, implementat de Keystone Moldova, cu susținerea financiară a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă / Inițiative în Sănătate și Media și a Fundației Soros-Moldova.